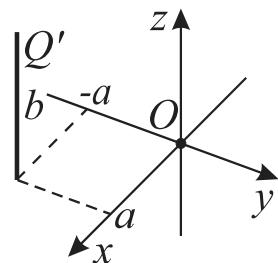

ZADACI

Zadatak 1. Tanak, prav, štap dužine b , nanelektrisan ravnomerno podužnim nanelektrisanjem Q' , postavljen je upravno na x - y ravan zadatog koordinatnog sistema. Jedan kraj štapa leži u x - y ravni, kao na slici 1. Sredina je vazduh.

- a) Izvesti u opštim brojevima izraz za vektor jačine električnog polja, koji u tački O (koordinatni početak) stvara štap.
- b) Izračunati brojnu vrednost intenziteta vektora jačine električnog polja u tački O .

Brojni podaci su: $a = 3 \text{ cm}$, $b = 5 \text{ cm}$, $Q' = 2,5 \text{ nC/m}$, $\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \text{ F/m}$.

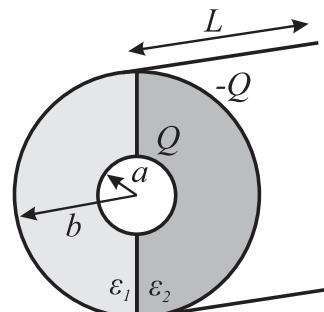

Slika 1.

Zadatak 2. Koaksijalni kabl sa slike 2, poluprečnika elektroda $a = 3 \text{ mm}$ i $b = 5 \text{ mm}$, dužine $L = 2 \text{ m}$, ispunjen je sa dva sloja dielektrika, relativnih permitivnosti $\epsilon_{r1} = 2$ i $\epsilon_{r2} = 9$. Elektrode kondenzatora su nanelektrisane nanelektrisanjem Q i $-Q$.

- a) Razmotriti granične uslove i odrediti kako se u zavisnosti od rastojanja tačke od centra kondenzatora menjaju intenziteti vektora električnog pomeraja i vektora jačine električnog polja
- b) Izračunati brojnu vrednost kapacitivnosti kabla.
- c) Izračunati maksimalni napon na koji sme da se priključi kabl.

Ostali brojni podaci: $E_{\text{C}1} = 65 \text{ kV/cm}$, $E_{\text{C}2} = 95 \text{ kV/cm}$.

Slika 2.

PRAVILA POLAGANJA

Za položen kolokvijum neophodno je sakupiti više od 50% od ukupnog broja poena na zadacima. Svaki zadatak se boduje sa 25 poena. Kolokvijum traje jedan sat i trideset minuta.

Osnovi elektrotehnike 1

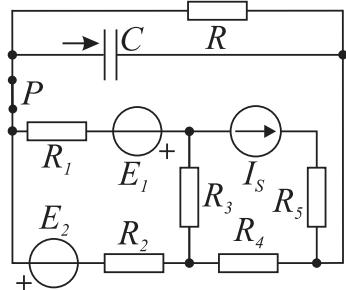
(II kolokvijum)

ZADACI

Zadatak 1. U kolu vremenski konstantne struje sa slike 1 nalazi se kondenzator kapacitivnosti C , kroz koji, pri otvaranju prekidača P , protekne količina nanelektrisanja $q = 2,8 \mu C$, u naznačenom referentnom smeru.

- Primenjujući Tevenenovu teoremu, odrediti vrednost kapacitivnosti kondenzatora, C .
- Odrediti snagu otpornika otpornosti R , kada je prekidač zatvoren.

Brojni podaci su: $R = 6 \Omega$, $R_1 = R_3 = 10 \Omega$, $R_2 = R_4 = 30 \Omega$, $R_5 = 20 \Omega$, $E_1 = 12 V$, $E_2 = 28 V$, $I_S = 1 A$.

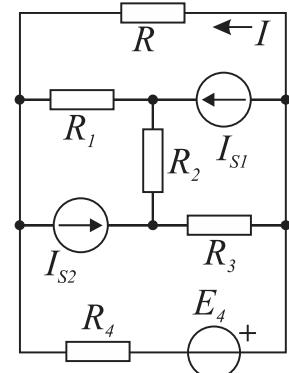

Slika 1.

Zadatak 2. U mreži sa slike 2 poznate su brojne vrednosti svih elemenata, osim otpornosti otpornika R .

- Primenjujući teoremu o kompenzaciji, izračunati otpornost otpornika R , tako da jačina struje kroz njegove priključake ima vrednost $I = 0,1 A$, u naznačenom referentnom smeru.
- Izračunati snagu strujnog generatora I_{S2} , kada otpornik R ima otpornost izračunatu pod a).
- Izračunati snagu naponskog generatora E_4 , kada otpornik R ima otpornost izračunatu pod a).

Brojni podaci su: $R_1 = 30 \Omega$, $R_2 = 10 \Omega$, $R_3 = R_4 = 20 \Omega$, $I_{S1} = 150 mA$, $I_{S2} = 62,5 mA$, $E_4 = 4 V$.

Slika 2.

PRAVILA POLAGANJA

Za položen kolokvijum neophodno je sakupiti više od 50% od ukupnog broja poena na zadacima. Svaki zadatak se boduje sa 25 poena. Kolokvijum traje jedan sat i trideset minuta.

I-1

a)

$$\vec{E}_O = \vec{E}_x + \vec{E}_y + \vec{E}_z = \frac{Q}{8\pi\varepsilon_0 a} \frac{b}{\sqrt{b^2 + 2a^2}} \cdot (-\vec{i}_x) + \frac{Q}{8\pi\varepsilon_0 a} \frac{b}{\sqrt{b^2 + 2a^2}} \cdot \vec{i}_y + \frac{Q}{4\pi\varepsilon_0 a \sqrt{2}} \left(1 - \frac{a\sqrt{2}}{\sqrt{b^2 + 2a^2}} \right) \cdot (-\vec{i}_z)$$

b)

$$E_O = \sqrt{E_x^2 + E_y^2 + E_z^2} = 445,18 \frac{V}{m}$$

I-2

a)

$$E_{t1} = E_{t2} \quad E_1 = E_2 = E$$

$$D_{n1} \neq D_{n2}$$

$$E = \frac{Q}{\varepsilon_1 r \pi L + \varepsilon_2 r \pi L} = \frac{Q}{(\varepsilon_1 + \varepsilon_2) r \pi L}, \quad a < r < b$$

$$D_1 = \varepsilon_1 E = \varepsilon_1 \frac{Q}{(\varepsilon_1 + \varepsilon_2) r \pi L}, \quad a < r < b$$

$$D_2 = \varepsilon_2 E = \varepsilon_2 \frac{Q}{(\varepsilon_1 + \varepsilon_2) r \pi L}, \quad a < r < b$$

b)

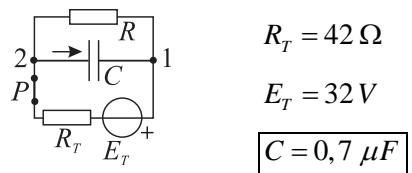
$$C = \frac{(\varepsilon_1 + \varepsilon_2) \pi L}{\ln \frac{b}{a}} \quad C = 1196,8 \text{ pF}$$

c)

$$U_{\max} = 9,96 \text{ kV}$$

II-1

a)

$$R_T = 42 \Omega$$

$$E_T = 32 V$$

$$C = 0,7 \mu F$$

b)

$$P_R^z = 2,67 W$$

II-2

a)

$$R = 10 \Omega$$

b)

$$P_{IS2} = 187,5 mW$$

c)

$$P_{E4} = 600 mW$$